ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลของ N-acetylcysteine ต่อการป้องกันพิษของพาราควอท

ในหนูขาว

ชื่อผู้เขียน

นางสาวมณี เขมันเขตรการ

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พิษวิทยา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ. ไพฑูรย์ ณรงค์ชัย รศ. สิริพันธ์ ณรงค์ชัย ผศ.คร. ศุภนิมิต ทีฆชุณหเถียร ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ N-acetylcysteine ต่อการป้องกันพิษของ พาราควอทในหนูขาวสายพันธุ์ Wistar โดยศึกษาความผิดปกติของอวัยวะภายใน คือ ปอด ตับ และไต การเปลี่ยนแปลงของระดับกลูตาไธโอน (glutathione) และความเป็นพิษในระดับเซลล์ ที่เกิดจากการสร้างอนุมูลอิสระโดยวัดระดับ Malondialdehyde (MDA) ผลการศึกษาพบว่าการให้ N-acetylcysteine ทางช่องท้องในขนาด 150, 275 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ณ เวลาหลัง จากที่ได้รับพาราควอททางช่องท้องในขนาด 50 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัมมาแล้ว 0, 2, 4 และ 6 ชั่วโมง และการได้รับ N-acetylcysteine แบบ repeated dose พบว่าพยาธิสภาพของเนื้อเชื่อ ปอด และไตมีการกั่งเลือด ร่วมกับมีเลือดออก เซลล์ตับมีการเสื่อมสภาพของเซลล์ชนิดที่มีใขมัน เพิ่มมากขึ้นในไซโต พลาสซึมในหนูขาวทุกกลุ่มที่ศึกษา ระดับกลูตาไธโอนในเลือด ในปอด ตับ และไตของหนูขาวทั้ง 2 เพศ มีค่าไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่ม ควบคุมที่ได้รับพาราควอท แต่กลุ่มหนูขาวเพศผู้ที่ได้รับ N-acetylcysteine ในขนาด 275 มิลลิกรัม ต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม มีผลทำให้ระดับกลูตาไธโอนในไตเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อ เปรียบเทียบกับกลุ่มที่ได้รับ N-acetylcysteine ในขนาด 150 มิลลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม

ณ เวลาหลังจากที่ได้รับพาราควอทมาแล้ว 2, 6 ชั่วโมง โดยยังพบอีกว่าหนูขาวเพศผู้ที่ได้รับ N-acetylcysteine ในขนาด 275 มิสลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม มีผลทำให้ระดับกลูตาไซโอน ในตับเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ได้รับ N-acetylcysteine ในขนาด 150 มิสลิกรัมต่อน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ณ เวลาหลังจากที่ได้รับพาราควอทมาแล้ว 2 ชั่วโมง นอกจากนี้พบว่าระดับ MDA ซึ่งเป็นผลผลิตของการเกิด lipid peroxidation ในซีรั่มหนูขาวเพศเมีย มีค่าลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อได้รับ N-acetylcysteine ทุกขนาดที่ศึกษา การได้รับสารต้าน อนุมูลอิสระ N-acetylcysteine หลังจากที่ได้รับสารที่ทำให้เกิดพิษแล้วนั้น ไม่สามารถช่วยเพิ่ม ระดับกลูตาไซโอนได้แต่มีแนวโน้มลดการเกิดอนุมูลอิสระในหนูขาวเพศเมีย

Thesis Title

Protective Effect of N-acetylcysteine on Paraquat Toxicity in Rats

Author

Miss. Manee Khamenkhetkran

Degree

Master of Science (Toxicology)

Thesis Advisory

Assoc. Prof. Paitoon Narongchai

Chairperson

Assoc. Prof. Siripun Narongchai

Member

Asst. Prof. Dr. Supanimit Teekachunhatean

Member

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate the protective effect of N-acetylcysteine on paraquat toxicity in wistar rats. Thus, the pathologic abnormality of the visceral organs (lung, liver, kidney), the glutathione levels and cytotoxicity, as determined by measurement of malondialdehyde (MDA) were studied. The administration of intraperitoneal single doses of 150 and 275 mg/kg NAC to intraperitoneal 50 mg/kg paraquat-intoxicated rats after 0, 2, 4 and 6 hours were performed. Also, the repeated doses of NAC were done. The results revealed that there were hemorrage and congestion in lung and kidney tissues, fatty liver in all groups. The glutathione levels in blood, lung, liver and kidney in both sex of rats did not significantly change compared with their receiving paraquat. While the glutathione levels in kidney of the 275 mg/kg NAC-treated male rats were significantly higher than the 150 mg/kg NAC-treated male rats at 2 and 6 hours. In addition, the level of glutathione in liver of the 275 mg/kg NAC-treated male rats were significantly higher than the 150 mg/kg NAC-treated male rats at 2 hours. Furthermore, It is found that MDA, a byproduct of lipid peroxidation in the serum of the female rats were decreased significantly in every NAC-treated dose. Although, the NAC treated after paraquat administration

in rats could not increase the glutathione levels but there was a trend on reduction of free radical

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved